

Implementeringsmål

Systematisk målrettet innsats i implementeringen av den skoleomfattende tiltaksmodellen PALS skal utvikle en positiv skolekultur som styrker alle elevers skolefaglige og sosiale kompetanse, og forebygge og avhjelpe problematferd i skolens læringsmiljø. Enheten for implementeringen er hele skolen, og alle elever og ansatte er målgruppen når innsatsen rettes mot alle skolens ulike områder og settinger (se *PALS håndbok – modul 1, side 1 og side 10-16*). Det legges vekt på følgende for å oppnå implementeringsmålet:

Planlegge handlingsrettet innsats på systemnivå:

- Faglig utvikling – kompetanseheving
- Styrking av personalet
- Organisasjonsmessig endring
- Ledelse
- Evaluering
- Koordinering
- "Policy"

Styrke implementeringskapasitet:

- Implementeringsintegritet
- Evidensbasert praksis
- Praksiskompetanse
- Tilpasning til kulturell kontekst
- Involvering av og støtte til/fra foresatte (skole-hjemsamarbeid)

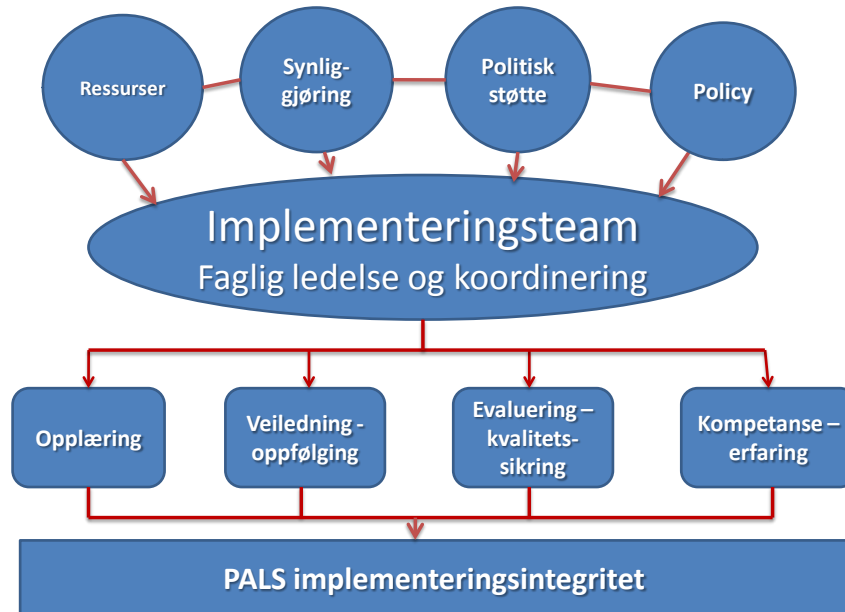
Optimalisere elevenes læringsutbytte:

- Skolefaglig kompetanse
- Sosial kompetanse
- Læringsferdigheter
- Valgmuligheter

God måloppnåelse som er vedvarende og tilpasset den enkelte skole, forutsetter systematisk støtte som strekker seg utover den enkelte skole. Det er derfor hensiktsmessig å organisere flere skoler i en eller flere grupper ("clustere") i samme område (distrikt/ bydel/ kommune/ interkommune) for å danne en felles plattform i nettverk for koordinering, "policy", kompetanseutvikling og erfaringsutveksling. Dette skal bidra til å utnytte ressursene bedre, forbedre implementeringsinnsatsen og den organisasjonsmessige støtten.

Implementeringsmodell

Figuren under viser en modell for de grunnleggende strategiene og elementene som skal sikre god implementeringskvalitet i PALS. Modellen gir oversikt over oppbyggingen av organiseringen som skal sikre implementeringsmålsettingen.

Etter: Lewis, T.J., Barrett, S., Sugai, G., Horner, R. H. (2010). *Blueprint for schoolwide Positive behavior support training and professional development*. Eugene, OR: National Technical Assistance Center on Positive Behavior Interventions and Support.

Implementeringsteam

- Ledelsesteam forankret kommunalt/interkommunalt
- Lede og koordinere implementeringen
- Representativt sammensatt (representant fra skoleeier, skoleleder, PALS-teamleder(e), PALS-veileder(e), PP-tjeneste, tillitsvalgte, elevrådsrepresentant, foreldreutvalg, Barneverntjeneste, Psykisk Helse, m.fl.)
- Handlingsplan (langsiktig 3-5år) basert på årlig gjennomgang av implementeringsmåloppnåelse
- Regelmessig møteplan (1g/kvartal)
- Ha legitimitet og autoritet
- Praktisk og handlingsrettet beslutningstaking
- Bindeledd mellom skole – skoleeier
- Evaluerer implementeringsutbytte

Ressurser

- Økonomiske og organisasjonsmessige ressursbehov vurdert
- Ressurser (økonomi – tid – personer) avsatt for å støtte implementeringen i minst tre år

Synliggjøring

- Strategier for å formidle implementeringsaktiviteter og –resultater til beslutningstakere, faggrupper, interessegrupper, ”allmennheten”, m.fl. (foldere, avis, TV, nyhetsbrev, konferanser, websider,...)

Politisk støtte

- Politisk ledelse gir prioritert støtte til skolens læringsmiljø (fremme skolefaglig og sosial kompetanse, redusere problematferd)
- Implementeringsteamet rapporterer årlig til politisk ledelse om måloppnåelse.

Policy

- Det er utviklet en ”policy” som det er bred oppslutning til.
- Det er utarbeidet retningslinjer og fremgangsmåter for beslutningstaking.
- Implementeringsdata/resultater, utbytte og relevans gjennomgås halvårlig for å vurdere/revurdere ”policy”.
- Handlingsplan for å integrere aktiviteter og tiltak i PALS med andre initiativ som har lignende målsettinger.

Opplæring

- Implementeringsteamet kartlegger evidensbasert praksis og vurderer opplæringsbehov.
- Implementeringsteamet har etablert opplæringskapasitet for å utvikle og vedlikeholde PALS.
- Implementeringsteamet har utformet planer for kontinuerlig fornyelse for å opprettholde opplæringskapasitet.

Veiledning – oppfølging (coaching)

- Implementeringsteamet har etablert et veiledernetverk som utvikler og vedlikeholder PALS.
- Enkeltpersoner i implementeringsteamet er tilgjengelig for å gi veiledning (coaching) og støtte til skolens PALS-team (1) 1g/mnd til skoler i opplæring/ikke oppnådd implementeringskriteriene og (2) 1g/kvartal til etablerte PALS-team i skoler som har oppnådd høy implementeringsgrad
- Veilederfunksjonen er definert for intern (skolenivå) og ekstern (bydels-/kommunalt-/interkommunalt-/regionalt nivå) coaching og støtte.

Evaluerings – kvalitetssikring

- Implementeringsteamet har utviklet en evalueringsplan og –prosedyre for å vurdere (1) i hvilken grad PALS implementeres og brukes, (2) hvordan PALS påvirker elevenes læringsutbytte, (3) synspunkter fra foreldre/foresatte og (3) i hvilken grad implementeringsteamets handlingsplan er iverksatt.
- Skoleomfattende data og informasjonssystem (dataverktøy for innhenting og oppsummering/evaluering for eksempel SWIS) er tatt i bruk.

- Etablert prosedyrer for evaluering av støttesystem på kommunalt/interkommunalt/regionalt nivå.
- Årlig oppsummering av implementeringsintegritet/grad og utbytte (resultater) formidles.
- Tilbakemeldinger og anerkjennelse av oppnådde resultater og prestasjoner hvert kvartal.

Kompetanse – erfaring

- Minst **to** enkeltpersoner (PALS-veileder; intern/ekstern) i implementeringsteamet har kompetanse og erfaring til å sikre høy implementeringsgrad av PALS gjennom **(1) opplæring**, **(2) veiledning – oppfølging (coaching)** og **(3) evaluering**.
- Enkeltpersoner med kompetanse og erfaring knyttet til innholdet i PALS-modellen.
- Integrasjonen og sammenhengen mellom skolefaglig og sosial læring og skoleomfattende atferdsstøtte er tydeliggjort.
- Høy kompetanse og erfaring med PALS-modellen omfatter god flyt i prosessmessige og organisasjonsmessige strategier som gir støtte oppunder og fremmer bruk av evidensbasert praksis.

PALS implementeringsintegritet

- Skoler som har implementert PALS med høy implementeringsintegritet/grad brukes som "demonstrasjonsskole" i forhold til prosess og utbytte.
- Etablerte implementeringsteam på systemnivå (kommunalt/interkommunalt) for å lede og koordinere implementeringen av PALS i sine skoler kan brukes som "demonstrasjon" og modell for videreføring og spredning av PALS til nye skoler.